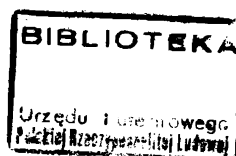

COsc 3/30

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 44310

Kl. 32 ~~b,1~~

Zakłady Lamp Oscyloskopowych L-12*)

32 b 3/30

Iwiczna, Polska

Sposób wytwarzania szkła barowego do lamp oscyloskopowych

Patent trwa od dnia 9 września 1960 r.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania szkła barowo-litowego, z którego są wykonywane bańki lamp oscyloskopowych lub innych urządzeń elektronowych.

Dotychczas stosuje się do wyrobu baniek lamp oscyloskopowych szkło barowo-krzemowe, którego wadą jest wysoka temperatura topnienia, wymagająca stosowania znacznej ilości topników alkalicznych, na przykład tlenku sodu lub potasu. Ponadto szkło takie posiada stosunkowo niewielką wytrzymałość termiczną i mechaniczną oraz stosunkowo wąski zakres temperatur, odpowiadających lepkości plastycznej.

Wady te usuwa szkło wytwarzane sposobem według wynalazku, ponieważ w jego wsadzie piecowym zastosowano jako topniki — związki litu. Dzięki temu uzyskano znaczne zmniejszenie niezbędnej zawartości procentowej topników, a równocześnie podniesienie wytrzyma-

łości termicznej i mechanicznej szkła oraz rozszerzenie zakresu temperatur odpowiadających jego lepkości plastycznej.

Sposób wytwarzania szkła barowego według wynalazku polega na tym, że w jego wsadzie piecowym stosuje się oprócz krzemionki, związków baru i glinu oraz innych znanych składników, związki litu, stanowiące zarówno topniki jak i składniki, korzystnie zmieniające własności szkła.

Niektóre gatunki znanych dotychczas szkieł zawierały związki litu, wprowadzane z minerałami takimi jak spodumen, lepidolit, amplitonit i innymi, lecz trudno było przewidzieć, że dodatek tych związków do szkła barowego spowoduje istotne zmiany własności szkła, a mianowicie obniżenie temperatury topnienia wsadu, przy równoczesnym zwiększeniu wytrzymałości szkła i rozszerzeniu zakresu temperatur lepkości plastycznej. Ta ostatnia własność ma szczególne znaczenie w produkcji masowej lamp oscyloskopowych, ponieważ bańki tych lamp mogą być wykonywane na prasach automatycznych, zachowując niezbędną lepkość

*) Właściciel patentu oświadczył, że współtwórcami wynalazku są mgr inż. Aleksandra Grochowska i mgr inż. Ferdynand Grochowski.

i plastyczność, przy przejściu przez wszystkie operacje formowania. Wspomniane własności szkła uzyskuje się przy zawartości związków litu we wsadzie w granicach od 0,5 do 2%.

Wsad piecowy może zawierać związki litu pod różnymi postaciami, na przykład glinokrzemianu litu, wprowadzonego łącznie z innymi minerałami lub tlenków, węglanów i fluoroków litu, wprowadzonych jako sztuczne związki chemiczne. Szczególnie korzystne jest jednak wprowadzenie do wsadu uwodnionego wodorotlenku litu ($\text{LiOH} \cdot \text{H}_2\text{O}$), który nie był dotychczas stosowany w przemyśle szklarskim. Związek ten powoduje znaczne obniżenie temperatury topnienia, a ponadto zawiera cząsteczkę wody krystalizacyjnej, która wydzielana w temperaturach niższych od 400°C odgrywa rolę przyspieszacza procesu topnienia.

Skład wsadu piecowego szkła wytwarzanego sposobem według wynalazku podają przykładowo poniższe zestawienia (na 100 kg szkła):

Przykład 1. Piasek klasa III	67,50 kg
fluorek wapnia 98%	2,04 kg
kriolit II gat.	1,47 kg
wodorotlenek glinu 98%	6,70 kg
węglan baru III gat. 64%	15,60 kg
soda II gat. 98%	12,00 kg
saletra potasowa I gat. 99%	7,40 kg
potaż II gat. 96%	6,40 kg
trójtlenek antymonu 98%	0,41 kg
wodorotlenek litu 54%	1,80 kg

Przykład 2. Piasek klasa III	68,70 kg
kriolit I gat.	1,73 kg
fluorek wapnia 98%	1,22 kg
tlenek glinu	4,10 kg
węglan barowy	16,13 kg
soda	11,15 kg
saletra potasowa	7,90 kg
potaż	6,350 kg
trójtlenek antymonu	0,416 kg
tlenek niklu	0,012 kg
tlenek kobaltu	0,001 kg
wodorotlenek litu	1,820 kg

Szkło wytwarzane sposobem według wynalazku może znaleźć zastosowanie w produkcji lamp oscyloskopowych, zwłaszcza lamp kineskopowych o dużych ekranach, wykonywanych na prasach automatycznych oraz innych urządzeń elektronicznych.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania szkła barowego do lamp oscyloskopowych, znamienny tym, że stosuje się wsad piecowy zawierający jako dodatek uwodniony wodorotlenek litu $\text{LiOH} \cdot \text{H}_2\text{O}$ w ilości 0,5 do 2%.

Zakłady

Lamp Oscyloskopowych L-12

Zastępca: inż. Zbigniew Kamiński
rzecznik patentowy